

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1977-1978**

15 DECEMBER 1977

Ontwerp van wet tot verlenging van de wet van 24 januari 1977 houdende tijdelijke vermindering van de werkgeversbijdragen van sociale zekerheid ter bevordering van de tewerkstelling

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE TEWERKSTELLING, DE ARBEID EN DE SOCIALE VOORZORG UITGEBRACHT DOOR DE HEER MAINIL

**I. UITEENZETTING
VAN DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG**

Dit ontwerp van wet heeft ten doel de bepalingen van de wet van 24 januari 1977, die voorziet in een tijdelijke vermindering van de bijdragen voor sociale zekerheid, met een jaar te verlengen.

Het stelt de werkgevers vrij van betaling van de werkgeversbijdrage voor het personeel dat wordt aangeworven boven de normale personeelsbezetting van de onderneming.

Grondbeginsel van de voorgestelde regeling is de vrijstelling van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid voor de nieuw aangeworven personeelsleden, wanneer die aan-

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren De Rore, voorzitter; Bury, Claeys, Coen, Conrotte, De Facq, Defeeck, Delpérée, De Padt, Mevr. Nauwelaerts-Thues, Staels-Dompas, de heren Talbot, Vandenabeele, Van den Eynden, Van In, Vangeel, Vannieuwenhuyze en Mainil, verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren De Baere, Deconinck en Egelmeers.

R. A 10984

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

238 (1977-1978) N° 1 : Ontwerp van wet overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1977-1978**

15 DECEMBRE 1977

Projet de loi prorogeant la loi du 24 janvier 1977 portant diminution temporaire des cotisations patronales de sécurité sociale en vue de la promotion de l'emploi

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE L'EMPLOI, DU TRAVAIL ET DE LA PREVOYANCE SOCIALE PAR M. MAINIL

**I. EXPOSE
DU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE**

Le but du présent projet de loi est de reconduire pour une année les dispositions de la loi du 24 janvier 1977, qui prévoit une diminution temporaire des cotisations de sécurité sociale.

Il s'agit de dispenser les employeurs du paiement de la cotisation patronale pour le personnel engagé en supplément de l'effectif normal de l'entreprise.

Le principe de base du régime proposé est l'exemption des cotisations patronales de sécurité sociale pour les membres du personnel nouvellement recrutés, lorsque ce recrutement a

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. De Rore, président; Bury, Claeys, Coen, Conrotte, De Facq, Defeeck, Delpérée, De Padt, Mmes Nauwelaerts-Thues, Staels-Dompas, MM. Talbot, Vandenabeele, Van den Eynden, Van In, Vangeel, Vannieuwenhuyze et Mainil, rapporteur.

Membres suppléants : MM. De Baere, Deconinck et Egelmeers.

R. A 10984

Voir :

Document du Sénat :

238 (1977-1978) N° 1 : Projet de loi transmis par la Chambre des Représentants.

werving tot gevolg heeft dat het aantal werknemers, tewerkgesteld in de onderneming, met uitsluiting van de erkende leerlingen, wordt vermeerderd.

Het gaat om een tijdelijke en gedeeltelijke vrijstelling. Zij wordt slechts toegekend gedurende twee kwartalen en geldt niet voor de bijdragen voor jaarlijkse vakantie, noch voor de andere werkgeversbijdragen, zoals bijvoorbeeld die voor het Fonds voor bestaanszekerheid, het Fonds voor sluiting der ondernemingen, welke bijdragen geen bijdragen voor sociale zekerheid sensu stricto zijn.

De resultaten van de toepassing van die wet voor 1977 lijken bemoedigend; tot 30 september hadden ongeveer 2 700 ondernemingen de mogelijkheden ervan benut, hetgeen tot uiting is gekomen in een aanwerving van ongeveer 4 550 nieuwe werknemers.

De toepassingsvoorwaarden van de wet blijven natuurlijk ongewijzigd.

De referteperiodes bepaald bij de wet van 24 januari 1977, worden door dit ontwerp evenwel aangepast.

Dit heeft het volgende resultaat :

1° De werknemers voor wie de vrijstelling van bijdrage zal gelden, zullen moeten worden aangeworven in de loop van 1978 (en niet langer in de loop van 1977);

2° Het tijdvak van twee opeenvolgende kwartalen tijdens welke de vrijstelling zal gelden, eindigt op 30 juni 1979 (en niet langer op 30 juni 1978);

3° Op het genot van de wet kunnen geen aanspraak maken, zij die werkgever geworden zijn na het tweede kwartaal 1977 (en niet langer na het tweede kwartaal 1976);

4° Voor de werkgevers die in 1978 in aanmerking kunnen komen voor de verlenging van de wet, moet de netto-vermeerdering van het aantal werknemers worden beoordeeld naar de personeelsbezetting tijdens het tweede kwartaal 1977 (en niet naar de personeelsbezetting tijdens het tweede kwartaal 1976).

II. BESPREKING

De bespreking heeft betrekking op vijf punten.

1. Beginsel van de vrijstelling

Een lid merkt op dat deze hulp, hoewel gerechtvaardigd om de werkgelegenheid te bevorderen, gefinancierd zou moeten worden door toelagen van het Ministerie van Economische Zaken en niet in het raam van de sociale zekerheid die voor een groot gedeelte ten laste komt van de bijdrageplichtigen.

Verscheidene leden menen dat men op die manier ingaat tegen de beginselen van de sociale zekerheid die met de bijdragen van werkgevers en werknemers andere doelstellingen nastreeft. Het betekent in feite een verlies voor de

pour effet de majorer le nombre de travailleurs occupés dans l'entreprise à l'exclusion toutefois des apprentis agréés.

L'exemption est temporaire et partielle. Elle n'est accordée que pendant deux trimestres et ne concerne pas les cotisations du secteur des vacances annuelles, ni les autres cotisations patronales comme, par exemple, celles destinées à un Fonds de sécurité d'existence, au Fonds de fermeture d'entreprises qui ne sont pas des cotisations dans le sens strict de sécurité sociale.

Les résultats de l'application de cette loi pour l'année 1977 apparaissent encourageants; jusqu'au 30 septembre, environ 2 700 entreprises y avaient eu recours, ce qui s'est traduit par un nombre de travailleurs nouvellement engagés d'environ 4 550.

Les conditions d'application de la loi demeurent bien évidemment inchangées.

Toutefois les périodes de référence prévues par la loi du 24 janvier 1977 ont été adaptées en conséquence par ledit projet.

Ainsi :

1° Les travailleurs pour lesquels la dispense de cotisation s'appliquera devront être engagés dans le courant de l'année 1978 (et non plus dans le courant de l'année 1977);

2° La période de deux trimestres consécutifs pour lesquels s'appliquera la dispense prend fin le 30 juin 1979 (et non plus le 30 juin 1978);

3° Ne peuvent invoquer le bénéfice de la loi, les personnes qui sont devenues employeurs après le deuxième trimestre 1977 (et non pas après le deuxième trimestre 1976);

4° Pour les employeurs qui pourront en 1978 bénéficier de la prorogation légale, l'augmentation nette du nombre de travailleurs doit s'apprécier d'après l'effectif du deuxième trimestre 1977 (et non pas d'après l'effectif du deuxième trimestre 1976).

II. DISCUSSION

La discussion porte sur cinq points.

1. Le principe même de l'exonération

Un membre fait observer que cette aide, bien que justifiée pour favoriser l'embauche, devrait se réaliser par le biais de subventions à charge du Ministère des Affaires économiques et non dans le cadre de la sécurité sociale qui est en grande partie à charge des cotisants.

Plusieurs membres croient que l'on enfreint ainsi les principes de la sécurité sociale qui par la contribution des employeurs et des travailleurs s'assignait d'autres objectifs. Il s'agit en fait d'une perte pour les travailleurs qui paient

werknemers, die betalen voor hun eigen tewerkstelling. Zij maken derhalve voorbehoud ten aanzien van het beginsel van de vrijstelling.

Een derde spreker merkt op dat de Staat, d.w.z. de gemeenschap, een steeds groter deel voor zijn rekening neemt van de financiering van de sociale zekerheid, met het gevolg dat het begrip zekerheid dat er aan ten grondslag ligt gewijzigd wordt.

De Minister antwoordt dat de maatregel kan worden betwist in de algemene context van de sociale zekerheid. Hij zou er zich ongetwijfeld tegen verzetten, indien de maatregel niet was gedictieerd door de dwingende prioriteit van de werkgelegenheid. Rekening gehouden met de sectoren waarvoor geen vrijstelling wordt verleend, geldt deze in feite voor een bijdragetranché van 23,10 pct., wat bij de afsluiting van de verrichtingen voor het tweede kwartaal 1977 neerkwam op 80,1 miljoen frank.

2. Tijdelijk karakter van die maatregel

Een lid herinnert eraan dat de wet van 24 januari 1977 bedoeld was voor één jaar. Het onderhavige ontwerp verlengt haar met één jaar en het ziet ernaar uit dat ze als gevolg van de economische toestand andermaal zal worden verlengd.

Zou het in die omstandigheden niet beter zijn een tekst aan te nemen zonder tijdsbeperking maar die zou kunnen worden opgeheven zodra de omstandigheden het toelaten. Ook een ander lid meent dat het een slechte gewoonte is voorlopige regelingen op te stellen.

Een ander spreker meent daarentegen dat het van het allergrootste belang is dat een dergelijke maatregel van voorlopige aard blijft, omdat hij de reserves van de sociale zekerheid aantast en dus onmogelijk geregeld kan verlengd worden.

De Minister acht het verstandig de gevraagde verlenging tot één jaar te beperken. Men beschikt immers nog niet over voldoende nauwkeurige gegevens om de resultaten te beoordelen die zijn bereikt sedert de toepassing van de wet van 24 januari 1977 en het is belangrijk dat de gevolgen juist worden gemeten aan de hand van de gegevens van de RMZ. Hij vestigt bovendien de aandacht op het feit dat de maatregel conjunctuurgebonden is en dus alleen noodzakelijk is in het kader van een tijdelijk beleid.

Hij merkt tenslotte op dat een wet waarvan de uitwerking niet in de tijd zou zijn beperkt, anders zou moeten worden geredigeerd omdat de verwijzingsdata van jaar tot jaar zouden moeten worden herzien.

3. Toepassingsgebied

Een lid merkt op dat de lasten van de sociale zekerheid te zwaar wegen op de KMO en op de arbeidsintensieve ondernemingen — deze twee begrippen dekken elkander niet geheel — en dat een verlichting van de lasten in de eerste plaats voor die ondernemingen moet gelden veeleer dan op een algemene en blinde manier te worden toegepast.

pour leur propre emploi. Ils émettent en conséquence des réserves sur le principe de cette exonération.

Un troisième intervenant fait remarquer que l'Etat, c'est-à-dire la communauté, prend une part de plus en plus importante dans le financement de la sécurité sociale, ce qui modifie la notion même de sécurité qui la sous-tend.

Le Ministre répond que la mesure peut être contestable dans le contexte général de la sécurité sociale. Il s'y opposerait sans doute si elle n'était dictée par un impératif prioritaire en matière d'emploi. Il ajoute que compte tenu des secteurs qui échappent à l'exonération, celle-ci porte en fait sur une tranche de cotisation de 23,10 p.c., ce qui représentait à la clôture des opérations du deuxième trimestre de l'année 1977 un montant de 80,1 millions de francs.

2. Le caractère temporaire de la mesure

Un membre rappelle que la loi du 24 janvier 1977 était prévue pour un an. Le projet en discussion la proroge pour une nouvelle année et il est probable que la situation économique conduira à la proroger une nouvelle fois.

Dans ces conditions, ne serait-il pas préférable d'adopter un texte dont l'application ne serait pas limitée dans le temps et qui pourrait être abrogé dès que les circonstances le permettraient. Un autre membre croit aussi que la pratique des règlements provisoires devrait être abandonnée.

Un intervenant croit au contraire qu'il est impérieux de maintenir le caractère provisoire d'une telle mesure qui entame les réserves de la sécurité sociale et dont il est exclu qu'elle puisse être régulièrement prorogée.

Le Ministre estime qu'il est sage de limiter à un an la prorogation demandée. En effet, on ne dispose pas encore d'éléments suffisamment précis sur les résultats enregistrés depuis la mise en application de la loi du 24 janvier 1977 et il importe sur base des indications de l'ONSS d'en mesurer exactement les effets. Il attire en outre l'attention sur le caractère conjoncturel de la mesure qui ne s'impose que dans le cadre d'une politique momentanée.

Il signale enfin qu'une loi dont les effets ne seraient pas limités dans le temps exigerait une rédaction totalement différente, les dates de référence devant être revues d'année en année.

3. Le champ d'application

Un membre fait observer que les charges de la sécurité sociale pèsent trop lourdement sur les PME et sur les entreprises à fort coefficient de main-d'œuvre — ces deux notions ne se recouvrant pas entièrement — et que tout allègement doit intervenir d'abord pour celles-ci plutôt que d'être appliqué d'une manière générale et aveugle.

De Minister antwoordt dat een onderzoek gaande is om het financieringssysteem van de sociale zekerheid in die zin te wijzigen, bijvoorbeeld door een financiering gebaseerd op de toegevoegde waarde van de ondernemingen.

4. Verkregen resultaten

Een lid vraagt of er gegevens bestaan over de verdeling van de 4 550 aanwervingen waarvan sprake is in het verslag van de Kamercommissie voor de Sociale Voorzorg. Dit verslag zegt dat die verdeling beschikbaar zou zijn op het ogenblik waarop de begroting van Sociale Voorzorg in de Kamer zou worden besproken. Zijn er reeds gegevens beschikbaar over hetgeen die werkgelegenheden betekenen: nieuwe arbeidsplaatsen of vervangende werkgelegenheid?

De Minister beschikt nog maar alleen over globale inlichtingen, waarbij het nog niet mogelijk is na te gaan hoeveel betrekkingen als gevolg van de wet zelf zijn tot stand gekomen; dit onderstelt immers een nauwkeurig onderzoek voor ieder bedrijf afzonderlijk. De beschikbare gegevens maken het evenwel mogelijk te bevestigen dat de wet in ieder geval van invloed is geweest op de tewerkstelling.

5. Tenuitvoerlegging en controle

Er worden verscheidene vragen gesteld over de wijze waarop de vrijstelling praktisch wordt verleend en over de manier waarop de hoedanigheid van de aangeworvenen wordt nagegaan; zijn het werklozen of arbeiders die eventueel opnieuw kunnen worden aangeworven na ontslag?

De Minister zegt welke vragen de werknemers dienen te beantwoorden op het bijzonder formulier van de RMZ. De hoedanigheid van de tewerkgestelden kan worden nagegaan door raadpleging van de diensten van de RVA. Bovendien kan controle uitgeoefend worden aan de hand van de kwartaalaangiften bij de RMZ.

III. STEMMINGEN

De artikelen en het ontwerp van wet in zijn geheel zijn door de 18 aanwezige leden eenparig aangenomen.

Dit verslag is met dezelfde eenparigheid goedgekeurd.

De Verslaggever,
P. MAINIL.

De Voorzitter,
A. DE RORE.

Le Ministre répond que des recherches sont en cours afin que le système de financement de la sécurité sociale rencontre cette préoccupation par exemple par un financement qui se base sur la valeur ajoutée des entreprises.

4. Les résultats enregistrés

Un membre demande si l'on possède des indications quant à la ventilation des 4 550 engagements mentionnés dans le rapport de la Commission de la Prévoyance sociale de la Chambre. D'après ce rapport la ventilation devra être disponible au moment de l'examen du budget de la Prévoyance sociale à la Chambre. Dispose-t-on déjà de certaines indications sur ce que représentent ces emplois: création d'emplois nouveaux ou emplois de remplacement?

Le Ministre ne dispose jusqu'ici que de renseignements globaux dans lesquels il n'est pas encore possible de discerner les emplois qui seraient le fait de la loi même, ce qui postule un examen détaillé entreprise par entreprise. Les indications dont on dispose permettent en tout cas d'affirmer que la loi a eu un effet sur l'emploi.

5. Les modalités d'exécution et de contrôle

Diverses questions sont posées quant aux modalités pratiques de l'exonération et quant à la vérification de la qualité des personnes engagées; s'agit-il de chômeurs ou de travailleurs qui pourraient éventuellement être réengagés après licenciement?

Le Ministre énumère les questions auxquelles les employeurs doivent répondre sur le formulaire spécial de l'ONSS. Quant à la qualité des personnes mises au travail, elle peut être vérifiée par la consultation des services de l'ONEM. D'autre part, des contrôles peuvent être organisés à partir des déclarations trimestrielles de l'ONSS.

III. VOTES

Les articles ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité des 18 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à la même unanimité.

Le Rapporteur,
P. MAINIL.

Le Président,
A. DE RORE.